

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk DSO/10909175 RIS321565 Contactpersoon

Arjen van Tellingen

Dienst

Dienst Stedelijke Ontwikkeling

Afdeling
DSO Economie
Telefoonnummer
14070
E-mailadres

arjen.vantellingen@denhaag.nl

Datum

4 juli 2025

Onderwerp

Preadvies Initiatiefvoorstel Hart voor Den Haag Den Haag de gamehoofdstad van Europa RIS321565

Op 10 maart 2025 is het initiatiefvoorstel 'Den Haag de game-hoofdstad van Europa' van raadslid Ralf Sluis aan de voorzitter van de gemeenteraad aangeboden. Hierbij biedt het college de raad het preadvies over het initiatiefvoorstel aan.

Initiatiefvoorstel

Via het initiatiefvoorstel vraagt Hart voor Den Haag de raad van de gemeente Den Haag om zich achter de ambitie te scharen om Den Haag de game-hoofdstad van Europa te maken. In het voorstel is geen financiële dekking opgenomen. Vanuit het economisch en sportbeleid ziet het college weinig aanknopingspunten om Den Haag de game-hoofdstad te maken . Het college houdt de ogen altijd open voor nieuwe sectoren die de economie kunnen versterken of die ervoor zorgen dat meer inwoners van Den Haag kunnen bewegen. Initiatieven zoals e-sports en gaming worden dan ook gevolgd. Maar een nieuwe sector opbouwen kost tijd en geld en daarom moet er kritisch worden gekeken wat de slagingskans is en of er economische voordelen kunnen worden behaald. Of er wordt ingezet op nieuwe sectoren, hangt af van verschillende factoren. Zo moet er worden gekeken naar de aansluiting op de identiteit van onze stad, de vraag vanuit de markt en of er aanknopingspunten zijn met andere bedrijven in Den Haag (het ecosysteem). Het initiatievoorstel is aan deze kaders getoetst waarbij afsluitend een eindadvies is gegeven.

Het voorstel richt zich op diverse acties, die hieronder zijn weergeven. Per actie is een advies gegeven vanuit het college. Na de beantwoording van de acties is een algemeen eindadvies gegeven.

I. Dat de gemeente Den Haag zichzelf ambieert te positioneren als game-hoofdstad van Europa en dit te verankeren in het gemeentelijk beleid.

Advies: ontraden

Den Haag positioneren als game-hoofdstad past niet bij de identiteit van onze stad. Het sluit niet aan op het ecosysteem van bedrijven in onze stad en er zijn geen aanknopingspunten vanuit vigerend beleid. Het past niet in de Haagse Positioneringsstrategie (RIS308268) en niet in de economische visie (RIS303550). Bovendien zijn er weinig economische voordelen te behalen met het aantrekken van game-bedrijven en evenementen.

Ons kenmerk DSO/10909175

Den Haag positioneert zich als internationale stad van vrede en recht, de stad aan zee en het regeringscentrum. In het economisch beleid ligt de focus op de sectoren Legal & Policy, de impact economie, het veiligheidscluster en is er aandacht voor de bezoekerseconomie. Dit is een langjarige en consistente inzet geweest met gerichte investeringen vanuit de gedachte dat het de stad economische bloei oplevert. Een nieuwe sector opbouwen kost tijd en geld en er ontbreken in Den Haag cruciale bouwstenen voor de gamesector. Bovendien zitten de grootste Nederlandse gamingstudio's en communities in steden als Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Eindhoven. Met name Rotterdam heeft afgelopen decennia geïnvesteerd in gaming, inclusief het aanliggende Immersive Tech (AR, VR, MR). Sinds 2020 werken zij aan het doel om 'de esports-hoofdstad' van Nederland te zijn. De concurrentie aangaan met deze steden tot game-hoofdstad is weinig zinvol, gezien zij al meerdere stappen voor hebben. Daarnaast ontbreekt het in Den Haag ook aan onderwijsaanbod om de sector te faciliteren. Er zijn dus grote substantiële investeringen nodig en hiervoor is geen financiële dekking.

Het aantrekken van game-bedrijven en evenementen biedt ook weinig economische voordelen voor Den Haag. De game industrie heeft zich ontwikkeld tot een miljardenmarkt, maar de sector staat sinds enkele jaren onder druk. De enorme groei die tijdens de coronaperiode was waar te nemen is sterk afgenomen wat tot grote ontslagrondes en faillissementen heeft geleid.¹ De verwachting is dat er ook nog in dit jaar meer ontslagrondes zullen volgen. Dat heeft onder meer te maken met inflatie, stijgende kosten en fusies binnen de sector. Een brancheorganisatie voor de game-industrie kan in Nederland niet zelfstandig door zonder subsidie.² Daarbij wordt een groot deel van de economische impact van esports gehaald uit het live-streamen van de evenementen. Deze worden bekeken door mensen vanuit de hele wereld. Het merendeel van de opbrengsten zullen dan niet in Den Haag landen, maar bij de organisator van het evenement.

In het initiatiefvoorstel staat dat Pokémon GO in 2016 voor een boost van de economie in Kijkduin zorgde, maar ondernemers gaven juist aan dat er heel weinig werd uitgegeven door die bezoekers en deze juist ook vaak voor overlast zorgden.³

II. Het college te verzoeken om in gesprek te gaan met merken zoals Nintendo, Playstation en Microsoft om te spreken over de vestiging van winkels en merk gerelateerde evenementen als toeristische trekker

Advies: ontraden

Unieke winkels en evenementen versterken de bezoekerseconomie van Den Haag en maken de stad leefbaar en aantrekkelijk, ook voor de eigen inwoners. De gemeente Den Haag is daarom actief bezig om winkels, horeca en leisure aan te trekken die het gebied versterken, met name in de binnenstad, Scheveningen en Kijkduin. Een brandstore van een merk als Nintendo is interessant, maar de ervaring leert dat dergelijke brandstores zich vrijwel altijd in Amsterdam willen vestigen vanwege de naam en het internationale publiek. Wel opende Nintendo in 2024 een pop-up store in Utrecht, maar dat was gerelateerd aan de toenmalige editie van de Dutch Comic Con, een van de grootste game-gerelateerde events in Nederland, die altijd in de Jaarbeurs wordt georganiseerd. Er zijn geen signalen bekend dat Nintendo, Playstation en Microsoft interesse hebben om nieuwe winkels in Nederland te openen.

¹ BNR, Recordomzet Nederlandse gamesindustrie, wel toenemende zorgen, 27 mei 2025; NOS, Massale ontslagen in de game-industrie: wat is er aan de hand?. 1 februari 2024

² AD, Kaalslag in de game-industrie raakt nu ook Nederland: 'We verliezen het kloppende hart', 6 september 2024; NRC, Koepelorganisatie Dutch Game Garden stopt: een klap voor de Nederlandse game-industrie, 6 september 2024;

³ Artikel AD, Kijkduin is hordes Pokémon-jagers spuugzat, 11 augustus 2016

Ons kenmerk DSO/10909175

Gezien het voorgaande ziet het college geen aanleiding actief te acquireren op de grote gamemerken. De verwachting is dat dit weinig oplevert en andere steden die of al verder zijn met gaming (Rotterdam, Utrecht en Eindhoven) of meer bezoekers hebben (Amsterdam) zijn aantrekkelijker voor deze merken. Dit neemt niet weg dat dergelijke winkels en evenementen welkom zijn. Het staat organisaties vrij om zelf te bepalen waar ze zich vestigen en met wie ze activiteiten organiseren. Indien een initiatief zich meldt of indien bekend is dat een locatie wordt gezocht, zal de gemeente contact opnemen en waar nodig faciliteren.

III. De raad te verzoeken om een werkbespreking te organiseren met gamebedrijven, esportsorganisaties en (jonge) gamers om het voorstel concreet uit te werken en af te stemmen op de behoeften van de sector

Advies: ontraden

Er zijn op dit moment geen signalen bekend van gamebedrijven die zich in Den Haag willen vestigen en van e-sportsorganisaties die hier iets willen organiseren. Daarbij sluit het niet aan op de profilering, het economisch profiel en het vigerende sportbeleid van de gemeente Den Haag. Er is dus geen aanleiding voor een werkbespreking met verschillende partijen. Wel staat de gemeenten Den Haag open voor verkennende gesprekken wanneer geïnteresseerde organisaties of bedrijven zich melden.

IV. Het college te verzoeken het stadhuis deze beleidsrichting actief te laten ondersteunen door een e-sportevenement of een aansluitende expo in het stadhuis te organiseren, waarmee esports en gaming in de stad worden gepromoot.

Advies: ontraden

Een e-sportevenement of een aansluitende expo sluit niet aan op beleid of ambities van de gemeente. Zelf een e-sportevenement of een aansluitende expo organiseren is daarom niet gewenst. Dit neemt niet weg dat de gemeente wel wil meedenken als er een goed plan wordt aangeboden. Vanuit de markt moet blijken of er vraag is en of er een evenement of expo in het stadhuis kan worden georganiseerd. De gemeente zal dan een faciliterende rol hebben.

V. Het college te verzoeken om grootschalige gaming en e-sports evenementen te stimuleren en te faciliteren

Advies: ontraden

Grootschalige gaming en e-sportevenementen zijn niet het type evenementen waar de focus ligt vanuit economie of sport en wordt dus niet actief gestimuleerd. Het sluit niet aan op de economische clusters binnen Den Haag en is vanuit het sport- en evenementenbeleid geen prioriteit. Den Haag is een sportieve stad en de verschillende sporten in Den Haag worden gepromoot, maar e-sport valt daar niet onder. De sportdiscipline komt niet voor op de lijst van Topsport- en Internationale wedstrijdsportdisciplines van het NOC*NSF en heeft niet de status van topsportevenement gekregen van een internationale sportfederatie die is erkend door het Internationaal Olympisch Comité (IOC) of de Global Association of International Sports Federations (GAISF). Een grootschalig e-gaming evenement biedt ook niet altijd economische meerwaarde. Vaak is het met name een live-streaming evenement, dan volgen er ook geen inkomsten voor andere bedrijven, horecaondernemers (inclusief hotels) in Den Haag.

Het college ziet meer kansen voor kleinschalige evenementen, die voor een lokale impact kunnen zorgen vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief. Evenementen die iets doen met de 'Haagse sfeerbepalers' uit Haagse positioneringsstrategie.

Ons kenmerk DSO/10909175

Deze sfeerbepalers gaan over de menselijke maat van de stad, de verschillende contrasten binnen de stad en de maatschappelijk betrokkenheid van de inwoners. Evenementen die hierop aansluiten kunnen van toegevoegde waarde zijn voor de stad. Bijvoorbeeld een Minecraft evenement dat gekoppeld is aan een onderwijsdoel, een e-sports wedstrijd dat Hagenaars van verschillende wijken en achtergronden met elkaar in contact brengt of een hackaton om een nieuw social game concept te ontwikkelen waarbij de Haagse tech-sector betrokken wordt. Dat zouden allemaal voorbeelden kunnen zijn die aansluiten bij de Haagse merkwaarden.

Het college ziet niet de meerwaarde van grootschalige gaming en e-sportevenementen, maar staat altijd open voor verkennende gesprekken wanneer organisatoren zich melden. Organisatoren van nieuwe initiatieven kunnen voor een eventuele financiële bijdrage een beroep doen op de bestaande subsidieregeling Publieksevenementen Den Haag (RIS316566).

VI. Het college te verzoeken samen te werken met e-sports organisaties en sportverenigingen om jongeren enthousiast te maken voor sport en e-sports

Advies: ontraden

De gemeente werkt nauw samen met Haagse sportverenigingen en er is regelmatig contact. De ondersteuningsvragen vanuit de verenigingen gaan vooral over de accommodaties, ledenwerving, financiën, en vrijwilligers, niet over e-sports. Er zijn dus geen signalen binnengekomen dat de verenigingen e-sports als mogelijk middel zien om jongeren enthousiast te maken voor sport en zo meer leden te trekken om de vereniging te versterken. Wel volgt de gemeente Den Haag interventies en onderzoek naar Exergames, die – in tegenstelling tot e-sports – fysieke activiteit stimuleren via sensoren of VR (zoals Ring Fit Adventure, Just Dance) en zo kunnen bijdragen aan de doelen uit de Haagse Sportnota, de aantrekkelijkheid van verenigingen vergroten en inspelen op ondersteuningsvragen.

VII. Het college te verzoeken e-sports en competities structureel op te nemen in het Haagse sportbeleid.

Advies: ontraden

Afgelopen jaren zijn er al meerdere voorstellen rondom e-sports ontvangen, zoals het initiatiefvoorstel om e-sporthoofdstad te worden (RIS304795). Het college blijft bij het standpunt dat de gemeente fysieke sportactiviteiten stimuleert. Onderzoek toont aan dat e-sports nauwelijks bijdragen aan fysieke activiteit. Voor wie wil sporten, zijn er in Den Haag volop sportverenigingen en plekken in de openbare ruimte. Den Haag is een stad vol sportieve initiatieven die zorgen dat meer inwoners kunnen bewegen. In het coalitieakkoord staat het stimuleren van e-sports niet als ambitie genoemd. De gemeente zet in op beweging waar het nodig en mogelijk is. E-sports past daar niet bij vanwege het gebrek aan fysieke inspanning, het stimuleren van zittend gedrag en het vaak solistische karakter. Wel blijven we openstaan voor innovaties en mogelijke verbindingen tussen Exergames en de sportwereld.

Eindadvies: ontraden

Het college adviseert de raad dit voorstel niet aan te nemen. Gezien het voorgaande sluit het initiatiefvoorstel niet aan bij de identiteit van de stad, het economisch profiel en de economische visie en het sport- en evenementenbeleid van de gemeente Den Haag. Daarnaast zijn er andere steden in Nederland die zich al identificeren als game-stad en een concurrentievoordeel hebben op Den Haag. Er zijn dus grote substantiële investeringen nodig om de game-hoofdstad van Nederland te worden, laat staan van Europa. Er is geen financiële dekking om hierop in te zetten.

Ons kenmerk DSO/10909175

Het college wil wel meegeven dat het de ogen openhoudt als zich initiatiefnemers uit de gamingwereld zich bij de gemeente melden met een interessant evenement. De gemeente heeft een faciliterende rol en denkt graag mee hoe het evenement kan bijdragen aan sociaal-maatschappelijk doelstellingen.

Het college van burgemeester en wethouders, de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx Jan van Zanen